

Å r g å n g 1

N u m m e r 1

O k t o b e r 1 9 9 1

M e d l e m s b l a d

f ö r

Släktföreningen von Schéele - Bergenheim

AKTUELLT FRÅN STYRELSEN

Under rubriken **Aktuellt från styrelsen** kommer vi i varje nummer av medlemsbladet berätta något om vilka frågor, som för tillfället upptar störst utrymme på styrelsens agenda. På detta sätt hålls medlemmarna ajour med vad föreningen och dess styrelse har för sig och med vilka uppgifter den i huvudsak arbetar.

Förutom det mera långsiktiga arbetet av kontinuerlig karaktär (uppdatering av släktregistret, utforskning av äldre släktled, avfotografering av bilder, vilket sker i den omfattning och det tempo, som medlemmarna själva bestämmer genom att förse arkivarien med foton m.m.) pågår inom föreningen f.n. arbete med i första hand följande frågor:

§ Vapensköld för släkten Bergenheim

Såsom vi informerade om på fjolårets släktmöte har vi kontaktat den internationellt kände heraldikern, fil.dr. **Jan Raneke**, Lomma. Med hans hjälp har vi nu skapat ett heraldiskt korrekt vapen. Vid utarbetandet av detta utgick vi från det befintliga vapnet för finska adliga ätten Bergenheim, men detta har sedan i mångt och mycket modifierats. Detta vapen för vår gren av släkten Bergenheim har nyligen blivit klart - Ni kan se det färdiga resultatet tillsammans med von Schéele-skölden i huvudet på första sidan - och i nästa nummer av medlemsbladet kommer vi att presentera det närmare med bl.a. uppgifter om färgfördelning och symbolernas tolkning.

Det må väl f.ö. påpekas, att vem som helst, som så önskar, äger rätt att ta sig ett vapen, med den enda inskränkningen, att man vid skapandet av ett nytt vapen måste ta hänsyn till redan existerande. Användandet av grevlig, friherrlig resp. adlig krona/ hjälm är dock förbehållet släkter, som tillhör resp. grupp.

§ Kontakter med den finska Bergenheimsgrenen

Vår ordförande, **Bengt Bergenheim**, är den som främst håller i dessa kontakter, som förhoppningsvis så småningom kan leda till ett sammanträffande med representanter för denna gren. I ett kommande nummer av medlemsbladet kommer Bengt att berätta närmare om detta.

§ Utarbetande av stadgar för släktföreningen

Trots att föreningen har funnits i tolv år har den aldrig haft några skrivna stadgar. Detta har vi nu beslutat att råda bot på. Ett preliminärt förslag på ett par sidor har utarbetats. Detta kommer sedan vissa korrigeringar har gjorts att föreläggas nästa släktmöte för godkännande och antagande. Vi kommer att publicera det färdiga förslaget i det nummer av medlemsbladet, som omedelbart föregår nästa släktmöte, så att Ni medlemmar i lugn och ro kan ta del av detsamma, och komma med kritiska och konstruktiva synpunkter och förslag till ändringar.

§ Utgivandet av ett medlemsblad

Denna punkt kanske egentligen borde tagits upp bland de ovan nämnda aktiviteterna av kontinuerlig karaktär, men jag har ändå valt att placera den här för att understryka betydelsen av, att medlemmarna är aktiva genom att tillstålla oss bidrag av olika slag till skriften. För att vi ska få ett varierat och läsvärt innehåll i medlemsbladet är det av största vikt att så många människor som möjligt medverkar i detsamma. På det viset har vi större möjligheter, att om inte helt tillfredsställa alla skiftande smaker och läggningar, så i varje fall i varje nummer ha någon eller några texter, som alla bör kunna finna intresseväckande.

Av naturliga skäl står styrelsen själv helt för innehållet i detta första nummer, men med tiden hoppas vi att föreningens medlemmar i allt högre utsträckning ska bidra med material. Texterna behöver inte på något vis vara särskilt pretentiösa; ej heller särdeles långa. Säkert har Ni alla något att berätta som övriga föreningsmedlemmar skulle vara intresserade att ta del av, så tveka inte att skriva.

Adam von Schéele

SLÄKTMÖTET I KUNGSÄTER

1991 är ett mellanår, d.v.s. vi har inte haft något släktmöte i år. Fjolårets släktmöte i **Kungsäter** var mycket lyckat med god mat, vackert väder och ett varierande program. Det tror vi, att alla de åttioal deltagande släktingarna - i ålder från fyra månader till nittionio år - är överens om.

Vi samlades vid lunchtid lördagen den 11 augusti i **Kungsäters bygdegård**, där vi vid ingången hälsades välkomna, avprickades på deltagareförteckningen och tilldelades namnbricka av **Erik** och **Kerstin Nilsson** [Fj. I]. Väl inne i bygdegården bjöds vi på kaffe/ läsk och smörgås under det att vi bekantade oss med varandra under gemytligt småprat. För intresserade fanns det i foajén möjlighet att beskåda ett flertal fotomontage med släktfoton samt avfotograferingar av vapensköldar för släkterna **Du Rées**, **Henck**, **Mannerskants** och **von Schéele** från vilka samtliga von Schéele-ättlingar i vår gren härstammar. (En närmare presentation av dessa släkter och deras sköldar, samt deras inbördes släktskap, kommer att följa i nästa nummer av medlemsbladet.) Kl. 13 begav vi oss till **Kungsäters kyrka** för en kortare andakt, som leddes av **Bengt Bergenheim** [Fj. XI]. Därefter vidtog en kyrkogårdsvandring, där **Adam von Schéele** [Pl. X/Fj.IX] orienterade oss bland släktgravarna. Ett kort besök på Kungsäters gamla kyrkogård med ruinerna av den medeltida kyrkan och en rundvandring i Kungsäters samhälle stod sedan på programmet. Härnäst var det dags för en tur upp till den gamla släktgården **Faggared**. Denna ägdes under ett par decennier runt sekelskiftet av tre bröder Bergenheim - i tur och ordning av Gottfrid, Erik och Torsten. På Faggared gifte sig Sigrid Bergenheim och Robert von Schéele år 1900 och det var även här som gamle fanjunkaren Bergenheim - Erik Theodor - var bosatt då han avled 1903. Efter att ha besett gården såväl exteriört som interiört samt beundrat den vackra utsikten från gårdstunet skedde återfärd till bygdegården för släktmötesförhandlingar (se referat av de viktigaste besluten under rubriken *Släktmötesförhandlingarna 1990*).

Då mötesförhandlingarna var avslutade serverades den förnämliga middagen, som bestod av förrätt (skinka och melon), varmrätt (oxstek med grönsaker, gräddsås och potatis), efterrätt (färska hallon och glass) samt något senare kaffe och kaka. Levande musik ackompanjerade måltiden. Under middagen skedde även diplomutdelning till ett dussintal trogna äldre medlemmar av föreningen. Fr.o.m. detta släktmöte har åldersgränsen sänkts från nittio till åttio år, varför antalet belönade var större än vanligt. I samband härmed uttalades även tack till avgående styrelseledamoten **Erik Nilsson** [Fj. I] och avgående revisorn **Bertil Bergenheim** [Fj. IV/Pl. III].

Under kvällen talade **Bengt Bergenheim** om våra anfäder och deras samtid eller - annorlunda uttryckt - kopplingen mellan den lilla människan och de stora händelserna, och **Adam von Schéele** om hur det egentligen ligger till med vår släktskap (se artiklarna *Släkthistoria i ett bredare perspektiv* resp. *Vår släktskap*

- *vem är egentligen släkt med vem?* i detta nummer.) **Hans Bergenheim** [Fj. XI] underhöll med gitarrmusik och sång. Sedan golvet rensats från matborden spelades det upp till dans till levande musik. Kvällen avslutades med att vi spisade varm korv och öl.

Släktföreningens styrelse vill slutligen passa på att rikta ett varmt och uppriktigt tack till **Yngvar** och **Ingela Bergenheim** [Fj. VIII] och deras medhjälpare för det förstklassiga arbete de nedlade i samband med arrangerandet av detta släkthemöte.

Adam von Schéele

Vår släktförening har nu formellt funnits i tolv år; den bildades i juni 1979. Långt dessförinnan hade ju emellertid den fina traditionen med släkthemöten inletts. Vår mångåriga sekreterare och arkivarie, Stig Bergenheim, blickar här tillbaka på vårt allra första gemensamma släkthemöte 1968. Vi räknar med att Stig även i kommande nummer av medlemsbladet genom dylika skildringar skall påminna oss om trevliga sammankomster i form av släkthemöten under årens lopp.

EN DAG ATT MINNAS

I månaden **maj** år **1968** kunde vi mottaga en inbjudan till släkthemöte för släkterna **von Schéele** och **Bergenheim**. Detta skulle äga rum i juni månad, närmare bestämt den 29 juni 1968.

Det inledande stycket i detta inbjudningsbrev löd som följer:

Ett släkthemöte har under en längre tid diskuterats och planerats. Nu är vi några medlemmar ur ovanstående släkter, som beslutat göra planerna till verklighet, och vi hoppas att under trivsamma förhållanden kunna stärka släktskapsbanden.

Undertecknare av denna inbjudan var **Astrid von Schéele**, Göteborg, och **Stig von Schéele**, Halmstad.

Vi är skyldiga dessa personer mycken tack. Säkert är att släktskapsbanden under de följande åren vidmakthållits och avsevärt förstärkts. Familjer och enskilda personer ur de båda släkterna har "funnit" varandra. De första mötenas relativa främlingskap har förbytts i en välgörande "vi anda" med åtföljande hjärtlighet i samvaron.

De, som var med på det första släktmötet, minns kanske, att vi då samlades på **Plönninge** Lanthushållsskola, **Harplinge**. Skolans samlingsstal ställdes till vårt förfogande av dess rektor, Bror Wallentin, vilken som inbjuden gäst även redogjorde för "Plönninge av idag".

Här på **Plönninge** regerade en gång i tiden, som väl alla vet, fanjunkaren och lantbrukaren **Herman Götrik Knut von Schéele**. En lång rad barn föddes och framlevde sina ungdomsår här. Som vi också vet möttes här som nära grannar familjerna von Schéele och Bergenheim. Fanjunkaren **Erik Theodor Bergenheim** ägde och brukade **Fjällaregården**. Tre av Schéele-barnen gifte sig med tre Bergenheims-barn och lade därmed grunden till den släktförening, som göteborgsrektorn Astrid och ingenjören Stig från Halmstad tog initiativet till.

Nåväl, för att återgå till släktmötet genomfördes detta på ett utmärkt sätt under överinseende av **Stig von Schéele**. Som sig bör hälsade han oss välkomna, varefter **Kjell von Schéele** orienterade oss i släkternas historia. **Christina von Schéele**, Stigs unga dotter, höll ett uppskattat föredrag om släktens store son, kemisten **Carl Wilhelm Scheele**. Systrarna **Astrid von Schéele** och **Ingeborg Netzler** hade dagen till ära författat en vistext innehållande en myckenhet släkthistoria. Den sjöngs till melodin "Flickorna i Småland" och uppskattades storligen (se nedan).

Förutom att **Plönninge** noggrant besågs under en stunds rundvandring besöktes även **Fjällaregården** liksom **Harplinge kyrka**.

Den därpå följande middagen avåts på **Harplinge värdhus**, där förrätt, varmrätt och dessert, inklusive måltidsdryck och kaffe, kostade 25:- per person.

Efter några timmars trevlig samvaro, där även dans med levande musik ingick, avslutades mötet med uttalad förhoppning om återseende i Harplinge år 1970.

Stig Bergenheim

SLÄKTERNA VON SCHÉELE-BERGENHEIMS VISA

1. Från Harplinge ett bud har gått till hela Sveriges land, till Umeå och Höganäs, till Malmö, Härnösand, till Stockholmstrakt och Halmstad och till Lilla Paris, att samlas hela slakten på glatt och trevligt vis. Ja, bud har sänts till Kungsäter, till Sjövik, Hälsingborg, till Huskvarna och Veddige, Borås och Mölndals torg, till Vallda, Eketånga, till Samseryd vid sjö, till Götet och Kungsör och till Alaskas Resarö.

2. Två stora syskonskaror fick sin fostran och vård i fordom tid på Plönninge och Fjällaregård
Vi, sena tiders barn och barnbarn i en långan rad
vill glädjas med varandra och vända några blad

bland minnena från Far och Mor och Morfar, Farmor kär.
De är förvisst i kärlek med ibland oss alla här;
förtäljer oss en saga om Hallands-bygd vid strand,
då marken röjdes, åkrar plöjdes och blev bördigt land.

3. På Näs i Södra Ljunga föddes Farfar-Morfar vår.
Från Åhus kom hans unga brud, hon var blott nitton år.
Och Torsjö, Lidhem, Plönninge för elva barn blev hem,
vars levnadsöden tecknats ner av Robert, en av dem.
Och Morfar-Farfar Theodor fick brud och Fjellargård
av Gammelmorfar Anders, herreman på Drängagård.
Och Fjellaregårdsbarnen blev först åtta, sedan fem.
Och nära väg det var till Plönninge från detta hem.

4. Ja, minnen många har berättats utav Far och Mor
om skog och äng och åker, om Stor- och Lillebror,
om utflykt upp till Högaberg, om sång och lek och ras,
om Prästagårds Ardellar och stora julkalas,
om mete av skinnellingar i bäck och Skintaå,
om korpabo och ormvråk, som skulle grodor få,
om skolgång för de små hos Mamsellerna Monsén
och om hur man från Halmsta´ stad sprang hem på unga ben.

5. En glimt av det som varit vi fångats av en stund.
Vi har nog alla känt, att vi ställts på säker grund.
Ett arv vi fått, som vittnar om idoghet och tro
och kärlek till den hembygd, där deras åkrar gro,
ja, där kyrkan blickar ut över slätt och hav och strand,
där våra fäders gårdar oss bjuder varmt sin hand.
Vi sjunger nu till sist ett tack för glädje, rik och stor.
Vi önskar "Gud välsigne dem, som här i bygden bor".

Ni har väl inte missat, att Släktföreningen har begåvats med en världsmästare?
Vid **bordtennis-VM** i Japan i maj vanns herrarnas dubbelfinal av paret **Thomas von Schéele** [Pl. IX] och Peter Karlsson. Släktföreningen ber att så här i efterskott få gratulera till den överraskande triumfen!

SLÄKTMÖTESFÖRHANDLINGARNA 1990

Vårt släktmöte 1990 hölls den 11 augusti i Kungsäter. En ordentlig skildring av släktmötet återfinns under rubriken Släktmötet i Kungsäter. Här nedan presenteras emellertid det viktigaste, som avhandlades under själva släktmötesförhandlingarna.

§ Föregående (1988 års) släktmötesprotokoll upplästes och godkändes.

§ Kallelsen till släktmötet var utsänd en dryg månad i förväg och förklarades därför vara gjord i laga ordning.

§ Verksamhetsberättelsen för 1988-89 upplästes och godkändes.

§ Kassaberättelserna för 1988 resp. 1989 upplästes och godkändes.

§ Revisionsberättelserna för 1988 resp. 1989 upplästes och godkändes.

§ Styrelse för perioden fram till nästa släktmöte (1992) valdes och fick följande utseende:

Ordförande	Bengt Bergenheim	omval
Vice ordförande	Adam von Schéele	omval
Sekreterare	Margareta Johansson	nyval
Kassör	Eddy Bergenheim	omval
Ledamöter u.s.f.	Eva von Schéele	omval
	Nellie Wendeblad	omval
	Stig Bergenheim	nyval
		nyval

Stig och Margareta har sålunda bytt plats. Dessutom har en ledamot, Erik Nilsson, avgått. Då styrelsen under föregående period bestått av jämnt antal ledamöter återbesätts ej hans plats.

§ Arkivarie	Stig Bergenheim	omval
-------------	-----------------	-------

§ Revisorer	Sigge von Schéele	omval
	Kerstin Nilsson	nyval
Revisorssuppleant	Arne Svensson	omval

Kerstin Nilsson ersätter Bertil Bergenheim, som av sagt sig uppdraget.

§ Nästa släktmöte ska äga rum 1992. Vid omröstningar förordades rörande tidpunkt på året våren och rörande plats Harplinge.

§ Information lämnades om styrelsens initiativ till

* grundande av ett medlemsblad.